

Vergaderjaar 2021–2022

29 521

Nederlandse deelname aan vredesmissies

Nr. 425

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 oktober 2021

In vervolg op eerdere brieven aan uw Kamer over de Nederlandse deelname aan de Britse *Carrier Strike Group* (CSG) (Kamerstuk 29 521, nrs. 418, 422, 423 en 424) informeer ik u mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken over de planning van het laatste gedeelte van de reis van het fregat Zr. Ms. Evertsen.

De planning van het volgende gedeelte van de route van de *Carrier Strike Group* door de Indo-Pacifische regio is als volgt. Na een bezoek aan Guam zal het fregat Zr. Ms. Evertsen met het vlootverband begin oktober, net zoals op de heenweg, de Zuid Chinese Zee doorkruisen. Het vlootverband opereert, zoals gebruikelijk en eerder gemeld (Kamerstuk 28 676, nr. 358), conform het internationaal recht, inclusief het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het Recht van de Zee (UNCLOS). De Straat van Taiwan ligt niet op de geplande route van het Nederlandse fregat.

Na het passeren van de Zuid Chinese Zee zal Zr. Ms. Evertsen, op grond van de actuele planning, enkele dagen een bezoek brengen aan Singapore. Vervolgens vaart het vlootverband verder westwaarts om oefeningen te doen met India. Er vindt ook een havenbezoek in India plaats. Daarna vaart Zr. Ms. Evertsen verder voor een bezoek aan Oman. Rond dit bezoek zal Zr. Ms. Evertsen *Associated Support* (het uitwisselen van informatie) leveren aan de Europees geleide *Maritime Awareness* missie in de straat van Hormuz (EMASOH). Met het oog op de versterking van de bilaterale relaties zal Nederland op diplomatiek niveau zoveel mogelijk bij de bovengenoemde havenbezoeken aansluiten, voor zover de COVID-19-restricties dat toelaten. Het programma is onder voorbehoud van nadere wijzigingen in de planning van de reis vanwege ontwikkelingen in de COVID-19-pandemie.

Na Oman wordt via de Golf van Aden, de Rode Zee en het Suez Kanaal teruggevaren naar de Middellandse Zee. In de Golf van Aden en de Rode Zee zal Zr. Ms. Evertsen *Associated Support* leveren aan de EU *Naval Forces* in het kader van anti-piraterij bestrijding (EUNAVFOR). Half

november zal Zr. Ms. Evertsen terugkeren in Europese wateren. Het fregat wordt begin december terugverwacht in Den Helder.

Met de deelname van het fregat Zr. Ms. Evertsen heeft Nederland een unieke mogelijkheid aangegrepen om in internationaal verband met andere landen te oefenen. Daarnaast zijn en worden mogelijkheden benut om tijdens de deelname aan de CSG de diplomatieke, veiligheids-, en economische banden aan te halen met landen in de Indo-Pacifische regio. Zo hebben oefeningen plaatsgevonden met bijvoorbeeld de VS en Japan.

De COVID-19 pandemie heeft beperkingen opgelegd aan de havenbezoeken van Zr. Ms. Evertsen. In de Indo-Pacifische regio zijn tot nu havenbezoeken geweest in Zuid-Korea en Japan. Hoewel de ruimte voor publieksdiplomatieke evenementen door de impact van Covid-19 beperkt was, hebben de bezoeken in Busan en Yokosuka de zichtbaarheid van Nederland ten aanzien van de Indo-Pacifische regio positief beïnvloed. Mijn ambtsvoorgangster heeft via ingesproken videoboodschappen de genodigden toegesproken. De aanwezigheid van de Japanse Minister van Defensie Kishi op het fregat was een hoogtepunt van dit deel van de reis.

Conform de toezegging van de Minister van Defensie tijdens het wetgevingsoverleg met de Vaste Commissie voor Defensie over het Jaarverslag en de Slotwet Defensie over 2020 op 29 juni jl. (Kamerstuk 35 830 X, nr. 11), informeer ik u hierbij ook over de afwikkeling van de intimiderende activiteiten van Russische gevechtsvliegtuigen richting Zr. Ms. Evertsen in de Zwarte Zee. Het kabinet heeft de Russische autoriteiten via militaire contacten hierop aangesproken en om een formele reactie gevraagd. Nederland heeft de Russische acties onverantwoord genoemd en aangegeven dat Nederland het gedrag beschouwt als een inbreuk op de afspraken die Nederland met Rusland heeft over het voorkomen van onveilige situaties op zee, zoals vastgelegd in de bilaterale overeenkomst ter voorkoming van Incidenten op Zee (INCSEA). Hierover heb ik u reeds per brief van 2 juli jl. geïnformeerd. Het kabinet brengt het incident tevens op tijdens de komende consultaties over het INCSEA-verdrag met de Russische Federatie.

De Minister van Defensie,
H.G.J. Kamp